

MEÄN VÄYLITTEN JA IHMISTEN PUOLESTA

Pääministeri Jyrki Katainen
Valtionvarainministeri Jutta Urpilainen
Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen
Ympäristöministeri Ville Niinistö
Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
Suuri valiokunta / jäsenet

”On tärkeää, että yhteisen kalastuspolitiikan hallinnointi perustuu hyvän hallinnan periaatteisiin. Kyseisiin periaatteisiin kuuluvat parhaaseen käytettävissä olevaan tutkimustietoon perustuva päätöksenteko, sidosryhmien laaja osallistuminen sekä pitkän aikavälin näkökulma.”
[kohta 10, uusi YKP, Bryssel 13.7.2011, KOM(2011) 425]

Suomen lohikiintiöesityksestä päätetään pe 14.10. Suuressa valiokunnassa

Euroopan Komissio on esittänyt ehdotuksensa monivuotiseksi lohenhoitosuunnitelmaksi 12 elokuuta 2011. Siinä komissio pyrkii vahvistamaan lohikantoja ja esittää pysyväksi lohen kalastuskuolevuudeksi merellä **yhtä lohta kymmenestä**. Esitetty muutos on välttämätön, koska vuosikymmeniä suurin osa jokien kaloista on tapettu merellä. Nyt 20.-21.10. Luxemburgin kalastusneuvostossa eri asetuksella päätettäväksi tuleva komission esitys lohikiintiöksi vuodelle 2012 perustuu myös 10 prosentin kalastuskuolevuuteen.

Euroopan komissio on tehnyt esityksensä lohikiintiöksi parhaan käytettävissä olevan tutkimustiedon pohjalta. Sivistysmaa Suomen on puolustettava Euroopan Komission esitystä.

Julkisuuteen vuotaneet tiedot ennakoivat, että MMM:n virkamiehet ovat vaatimassa kolme kertaa suurempaa lohikiintiötä, kuin mitä komissio on esittänyt. Historian valossa asetelma ei lainkaan yllätä; yllätys olisi ollut suuri, jos ministeriö olisi lähtenyt lohta suojelemaan. MMM:tä ei edelleenkään huoleta lainkaan se, minkä verran lohta pääsee kotijokiinsa. Ei ole koskaan huolettanut, vaikka oikeuskanslerikin on asiasta ministeriötä huomauttanut. Vielä vähemmän ministeriötä huolettaa jokivarsien ihmisten asema.

Lohikantojen hoito on perustunut vuosikymmeniä merien ammattikalastajien edunvalvontaan ja muuttaman virkamiehen ohjaukseen, siis virkavaltaisuuteen. Ylisuuria pyyntioikeuksia on annettu merien ammattikalastajille vain, koska he ovat ”ammattikalastajia”. Ammatista se on vuosisatoja ollut kyse jokivarsillakin, mutta siitä ei piitata. Perinteisin lohenkalastusmuoto, patopyynti on lailla kielletty, vaikka lohi voitaisiin pyytää kustannustehokkaimmin ja biologisesti kestävimmin jokipyynninä. - Suomen itsenäisyydenajan historia ei tunne toista yhtä räikeää varallisuuden ja luonnonvaran pakkosiirtoa kuin mitä jokien lohien pyynnin siirtäminen meripyynniksi on ollut. Perustuslain suojaama omaisuus ja siihen rinnastettava ikimuistoinen nautintaoikeus on siirretty toisille.

Lohi on jokien kala. Lohi ei voi lisääntyä merellä. Lohi käy syönnösvaelluksellaan merellä, mutta sen on palattava takaisin kotijokeensa kutemaan. Näin ei tapahdu. Monta vuosikymmentä on harjoitettu luonnonjärjestyksen vastaista lohipolitiikkaa tappamalla merelläyli 9 (yhdeksän) lohta kymmenestä. Useat lohikannat ovat häviämässä sukupuuttoon. Perämeren kaaren Rickleån'illa Ruotsissa nousi viime kesänä kudulle vain 13 (kolmetoista) lohta. Näistä ei välttämättä muodostu yhtään kutuparia, koska alkukesästä nousseet kalat voivat kaikki olla naaraita. Vastaavia jokia on lukuisia. On ympäristörikos, jos lohikannat tapetaan tietoisesti sukupuuttoon.

Euroopan Komissio tämän ymmärtää. **Ymmärrätekö Te, suomalaiset poliitikot?**

Yhteisön ympäristöpolitiikka perustuu ennalta varautumisen periaatteelle, sekä periaatteille, joiden mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin on ryhdyttävä. [perussopimus 191 art.2]

Monia lohikantoja on jo menetetty ja kaikki jäljelle jääneet kannat ovat menettäneet paljon kannan monimuotoisuudesta. **YK:n merioikeusyleissopimuksen V osan 66 artiklalla** jokien lohet on erotettu merien kaloista ja laiksi säädetty kyseisten vääryyksien korjaamiseksi. Euroopan komissio velvoittaa uudessa monivuotisessa lohenhoitosuunnitelmassaan [SAP II] jäsenmaita noudattamaan 66 artiklan määräyksiä. Poliitikkojen on vihdoin otettava ohjaus omiin käsiinsä ja huolehdittava siitä, että viranomaisvastuussa oleva ministeriö ja sen virkamiehet myös noudattavat, mitä on poliittisesti päätetty ja laiksi säädetty.

Suuri valiokunta kokoontuu 14.10.2011 evästämään kalastusministeriöemme valtuuskuntaa 20.-21.2011 Luxemburgissa pidettävää kokousta varten. Kokouksessa päätetään asetuksella mm. lohen meripyyntikiintiöistä. Maa- ja Metsätalousministeriön kaavailema 25% pienennys nykyisiin lohikiintiöihin Euroopan Komission esittämän 79% asemesta tähtää lohisaaliiden kasvattamiseen, koska nykyisestä moninkertaisesti ylisuuresta kiintiöistä on saatu pyydettyä vain osia. **Pitää rajoittaa saalista, ei vain teoreettisia kiintiöitä.**

Vetoan biologisilla, oikeudenmukaisuus-, ja taloudellisuusperusteilla valtioneuvostoon ja Suuren valiokunnan jäseniin, että **Suomi vihdoin ryhtyy tukemaan lohikantojen kasvua, noudattaa lakeja ja kansainvälisiä sopimuksia ja yhtyy lohen kalastuskiintiöistä päätettäessä tiedemaailman ja Euroopan Komission pohjaesitykseen.**

Viittaa siihen, että lohi mitä suurimmassa määrin on **ympäristökysymys** ja se on erityisesti sitä meille väylänvartisille. Merien ammattikalastajat eivät omista litraakaan siitä vedestä, missä he pyytöjään uittavat. Sen sijaan jokainen Itämerellä muitten toimesta kalastettu Tornionjoen lohi on meiltä pois, sillä **mitä enemmän väylään ui lohta, sitä arvokkaampi on jokemme ja sitä suurempi on kotiseutumme arvo.** Meidän vuosituhantinen lohenkalastushistoriamme antaa meille erityisoikeuden jokiemme lohiin.

Kysynkin, onko kalastuskiintiöitä koskeva asioiden valmistelu sujunut Suomen perustuslakia (mm. 20§) ja hyvän hallinnan periaatteita noudattaen, kun

1. Suomen alustavan kannan kalastuskiintiöihin on määritellyt MMM:n virkamiehistö kalastusneuvoston kokouksessa 28.6.2011. [<http://www.sakl.fi/?page=1500&lang=1&nro=1160>]
2. Suomen lopullisen kannan on valmistellut sama virkamiehistö salaisesti. Lopullisesta kannasta päätti 10.10.2011 salaisesti EU-ministerivaliokunnan **ammattikalastuksen edunvalvojista** muodostettu kalastusjaos kysymättä asianomistajien mielipidettä. *Itämeren alueen lohikiintiöistä päätettäessä on erityisesti huomioitava, että 90% Itämerellä syönnöstävistä luonnonlohista tulee Perämeren kaaren lohijoista. Näiden alueiden asukkaiden, kalastajien ja kalastusoikeuksien omistajien, esim. lakisääteisesti vastuullisten Simo- ja Tornionjoen kalastusalueiden, mielipiteitä olisi tullut kuulla ja ottaa huomioon.*

Pikaisia vastauksianne odottaen

Pello 11. lokakuuta 2011

Kalervo Aska pj

Tornio-Muoniojokiseura ry, 27 vuotta meän väylitten ja ihmisten puolesta

jokiseura@tornionjoki.fi

www.jokiseura.fi